

Edin Halilović - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	FILOZOFSKI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Edin Halilović
Naziv Teme	Konzulati, njihova diplomatska i politička uloga i funkcija u Bosanskom ejaletu u vrijeme Velike istočne krize (1875. do 1878.)
Rezime/Abstract	<p>Od sredine 19. stoljeća kada je pitanje slabljenja Osmanskog Carstva ušlo u akutnu fazu, porastao je interes evropskih država za Bosanski ejalet. Posljedica te nove politike bila je otvaranje konzulata evropskih država u Bosanskom ejaletu. Prvo je svoje konzularno predstavništvo otvorila Austrija 1850., a potom Francuska 1853., Velike Britanija 1856., Rusija 1857., Italija 1862. i Pruska 1864. godine. O djelatnosti konzulata u Bosanskom ejaletu postoji određena literatura, koja uglavnom pojedinačno obrađuje djelovanje određenih konzulata. Međutim, i pored neospornog doprinosa i koristi koju pruža dosadašnja objavljena literatura, od velikog je značaja za bolje rasvjetljavanje brojna neobjavljena arhivska građa i publicirani izvori, kao i putopisna literatura. Konzulati su bili diplomatska predstavništva velikih evropskih država, koji su imali za cilj da što bolje upoznaju prilike u Bosanskom ejaletu i utiču na iste u smislu ostvarivanja interesa država iz kojih su dolazili. To je posebno došlo do izražaja u toku Velike istočne krize (1875.-1878). Naime, interes evropskih zemalja prema Bosanskom ejaletu bio je različit, stoga je i njihovo djelovanje u Velikoj istočnoj krizi bilo vezano za njihove interese. Konzulati su u ovom vremenu bili jako aktivni, sudjelujući izravno u važnim događajima vezanim za Bosanski ustanak (1875-1878.). Neki konzulati su otvoreno stali na stranu "ustanika", postičući ih i pomažući ih. S druge strane, drugi konzulati su pomno pratili prilike u Bosanskom ejaletu u navedenom periodu, informišući svoje vlade o stanju u istom. Ponašanje pojedinih konzulata stvaralo je sliku kod zvaničnih predstavnika osmanske vlasti u Bosanskom ejaletu i kod "ustanika" o njihovoj zainteresiranosti za rješavanje ovog složenog pitanja, koje je proizvelo jednu veliku evropsku krizu. Posebno su bile izražene aktivnosti ruskog i austrougarskog konzulata, pa se samim tim u najvećoj mjeri nametao njihov interes u rješavanju ovog složenog pitanja. Nakon direktne podrške "ustanicima", a potom i Srbiji i Crnoj Gori u ratu sa Osmanskim Carstvom, Rusija se i sama uključila u rat, koji je okončan San Stefanskim mirom 1878. godine. Austro-Ugarska je takođe, pomno pratila zbivanja vezana za Bosanski ustanak, pokušavajući kanalistati događaje, kako bi u konačnici odgovarali njenim interesima. To se potvrdilo sazivanjem Berlinskog kongresa 1878. na kojem je donijeta odluka o okupaciji Bosne i Hercegovine od strane Austro Ugarske. U svim navedenim događajima veliku ulogu su igrala konzularna predstavništva koja su djelovala u Bosanskom ejaletu, koja su svoje djelovanje i aktivnosti pojačali u vrijeme Bosanskog ustanka (1875-1878). Na taj način, od njihovog djelovanja i uticaja posebno u složenim i kompleksnim vremenima Velike istočne krize zavisile su ukupne prilike i stanje u Bosanskom ejaletu. Iz tog razloga, funkciju konzulata potrebno je posmatrati i proučavati iz više uglova, a kako bi se imala objektivna i potpuna slika o njihovoj ulozi i značaju u vrijeme Velike istočne krize (1875-1878). U ovom radu, za razliku od većine dosada objavljenih radova, koji uglavnom obrađuju djelatnost jednog konzulata, dat je osvrt na diplomatsku i političku ulogu, funkciju i značaj svih šest konzulata koji su egzistirali u vremenu Velike istočne krize od 1875. do 1878. godine na prilike u Bosanskom vilajetu. Za izradu ove teme korišteni su brojni neobjavljeni i objavljeni izvori koji se nalaze u arhivskim fondovima Arhiva Bosne i Hercegovine. Pored ovih izvora korišteni su i drugi historijski izvori kao što su časopisi, štampa, literatura, članci i rasprave. U toku izrade rada, korištena je historijska metoda, tipološka metoda, komparativna metoda, komparativno-tipološka metoda, metoda analize i sinteze sadržaja, statistička metoda i metoda analogije.</p>
Datum	13.12.2018
Predsjednik	Dr sc. Senaid Hadžić, vanredni profesor izabran za užu naučnu oblast „Novi vijek“ na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr sc. Izet Šabotić, vanredni profesor izabran za užu naučnu oblast „Novi vijek“ na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr sc. Adnan Jahić, vanredni profesor izabran za užu naučnu oblast „Savremeno doba“ na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	dr sc. Bego Omerčević, redovni profesor izabran za užu naučnu oblast „Stari vijek“ na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Dodatni detalji i lokacija	Javna odbrana završnog magistarskog rada obaviti će se 13.12.2018. godine u 11.00 sati na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.